

učiteljstvo. Tako mu je vzkračeno eno veselje več: ne bo mu namreč mogoče za štiri krone na dan ves mesec uživati svobodnega in razkošnega življenja v beli Ljubljani. Žalostno, a resnično!

Klasifikovanje — učiteljskih referatov. Došla nam je presenetljiva in skoro neverjetna vest, da posluje nekje na božjem svetu šolski funkcionar, ki klasifikuje konferenčne referate učiteljstva, kakor se običajno klasifikujejo šolske naloge. Če pomislimo, kaj vse je dandanes mogoče v avstrijskem šolstvu, potem seveda ne moremo tega verjeti. Če pa je vzlic našemu tomaževanju to resnica, potem moramo reči, da je tako ravnanje neumestno in za učiteljstvo poniževalno.

Dopolnilna volitev v odbor „Slovenske Matice“ se je vršila dne 22. pret. m. Oddanih je bilo 21 glasovnic s 166 veljavnimi glasovi. Prejeli so pa gg.: dr. Fr. Detela, Fr. Hubad, dr. L. Požar, A. Senekovič, I. Sušnik, dr. A. Ušeničnik in Fr. Wiesthaler — po 166 glasov, L. Pintar in I. Šubie po 165, dr. A. Gregorčič 164, M. Pajk 152, J. Dimnik 145 glasov. Ti gospodje so voljeni v odbor, in sicer prvih deset za dobo štirih let, gg. Pajk in Dimnik pa: prvi na dve, drugi na eno leto. — Razen njih so še prejeli gg. A. Aškerc in dr. G. Krek po 11 glasov, dr. Fr. Kovačič 6, J. Apih, dr. Fr. Gruden, dr. I. Krek in L. Vrhovnik po 2 glasa.

Na Koroškem so razpisane sledeče službe: Na šoli v Trdnji vasi mesto šolskega voditelja, na šoli v Svečah mesto učitelja do 4. julija. Za prvo mesto se zahteva znanje slovenščine, za drugo ne! Mac Nevin menda misli in hoče, da v Svečah ni več Slovencev. — Na šoli v Porečah ob jezeru je razpisano mesto učitelja do dne 15. julija.

Razstava ženskih ročnih del, ki si jo do 5. t. m. lahko vsak ogleda v „Mestnem domu“ v Ljubljani, je jako bogata in vrlo zanimiva. Za prihodnjo številko nam je objavljeno o tej v resnici lepi razstavi, ki dela vso čast ne samo slovenskemu ženstvu, temveč še posebno nekaterim učnim zavodom, obširnejše poročilo.

† **Josef Král.** Dne 3. pret. m. je umrl Josef Král, ki je bil šolski voditelj deške ljudske šole pri sv. Petru v Pragi. Pokojni Král si je pridobil za češko učiteljstvo neveljnih zaslug, ki mu ohranijo večerni spomin v zgodovini češkega šolstva in učiteljstva. Prihodnjč kaj več o tem odličnem češkem učitelju.

Sarajevski „Školski Vjesnik“, ki ga vrlo spretno ureja g. Lj. Dlustus, je priobčil v zadnjem svojem zvezku jako toplo in simpatično pisan članek o „Slov. šolski Matici“.

Iz kranjskega deželnega šolskega sveta. V seji dne 18. pret. m. je bil imenovan učitelj Jos. Križnar v Meliki nadučiteljem v St. Jurju. V stalni pokoj sta šla na lastno prošnjo nadučitelja Vinc. Levstik na Vrhniki in Jos. Levstičnik v Železnikih. Sklenilo se je razširiti v dvorazrednice šole v Hrušici, Planini, Velikem trnu in Vavti vasi. Na osemrazredni dekliški šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani se sistemizira novo učno mesto. V Borovnici se ustanovi paralelka.

Železniški in poštni vozni red slovenskih pokrajin je izdal Jernej Bahovec, trgovec v Ljubljani. Lična knjižica stane 20 h, po pošti 25 h. Tistim, ki se mnogo vozijo, bo dobro služila.

Listnica uredništva.

Z mnogih strani nas izprašujejo, kakšno stališče zavzamemo mi glede sedanjega boja o formalnih stopnjah. Gotovo je, da imamo tudi z ozirom na to vprašanje svoje stališče; ne zdi se nam pa primerno, da bi posegli že sedaj v peresnih bojov viharje, ko še ni ta teoretiška zadeva dognana in — ali tako ali drugače — izvojevana. Vsekakor moramo priznati, da smo veseli te bitke, saj je vendar že poslednji čas, da se duhovi zbistrijo in da zasije svetla luč v tajnostno kraljevstvo edino zveličalnih formalnih stopenj, zakaj dobili smo vtisk, da je in bo treba mnogo dokazovanja, pravdanja in pisanja, preden pridejo nekaterniki do pravega pojmovanja tega modernega prepornega jabolka. Zato pa mi še vedno lahko mirno in potrpežljivo — in učiteljstvo naj bi ne bilo mirno in potrpežljivo? — čakamo konca, ki gotovo prinese temu ali onemu moralški poraz. Našemu učiteljstvu bo potem soditi na podlagi praktičkih izkušenj, in že danes

se nam zdi, da bo vsaj v nekaterih točkah obdržal svojo veljavo latinski rek: *Duobus certantibus tertius gaudet!* Zato pa le nekoliko potrpljenja! — Na Goriško in Gorenjsko: Danes ni bilo mogoče, zato prihodnjč. Oprostite!

Eno leto učitelj v hribih.

Izkusil J.—n.

Potrpljenje prebije železna vrata.

„Saj pravim, ko bi ne bil nadzornik, bi želel učiteljvati v tem kraju. Le pomislite: novo šolsko poslopje bodo zgradili, lep šolski vrt, učitelj bo imel krasno stanovanje. Bukovec je dve uri od tukaj. Pojdite kraj ogledat, ugajal vam bo.“ Tako je govoril gospod nadzornik v svoji pisarnici, jaz pa sem premišljal in ga poslušal. Kmalu je zapazil na mojem obrazu nekaj, čemur bi se reklo zadovoljnost. „Da, gospod nadzornik, hočem si kraj ogledati in potem se odločim,“ mu dem ponižno. „Dobro, ko se boste proti večeru vrnili, me obiščite, da mi poveste, če sprejmete službo.“

Ko so pretekle tri debele ure, sem bil že pri predsedniku krajnega šolskega sveta v Bukovcu. Ta je bil edini inteligentni mož v kraju. Duhovnika ni bilo. Pa kako neki, saj še cerkve ni tam. Ne vem ravno, koliko metrov nad morsk gladino stoji Bukovec, le to povem, da je svet precej nerodoviten. Ubogo ljudstvo si dobiva vodo iz studenca v precej oddaljeni dolini. Vola ali kravo vprežejo v voziček z dvema kolesoma. Ker je klanec precej hud, mora tudi močni vol napeti svoje moči, da pripelje sodček vode, ki služi ljudem za pijačo in kuho.

Predsednik se je precej potrudil, da bi me pridobil. Z živimi barvami mi je naslikal vse dobre razmere na Bukovcu, slabe pa si je seveda prihranil za drugo pot. „Naše ljudstvo je dobro, ki zna ceniti učitelja. Kolin vam bodo pozimi nanegli otroci, da ne boste vedeli kam z njimi. V kratkem se bo gradila od Sokolovca skozi Bukovec državna cesta. Svet je že premerjen. Kot občinski tajnik boste zaslužili svojih 300 K. Ko bo cesta zgrajena, dobimo tudi pošto. Trditi smem celo, da bo čez nekaj let tod tekla železnica. Torej pogum in prosite za to službo.“ Tako nekako me je mož navduševal za službo na Bukovcu. Znal me je pa tako spretno pridržati pri sladkem istrijanecu, da nisva imela časa ogledati si šole in stanovanja. To je naredilo name precej slab vtisk. Mndilo se mi je zaradi vlaka.

V Sokoloveu potrkam pri gospodu nadzorniku. Kaj naj mu rečem? V zadregi sem bil. „Prosim, oprostite, gospod nadzornik, kraj mi ni ugajal, nisem se mogel odločiti, ne bom prosil.“ „Pa vendar se boste morda premislili“, povzame gospod nadzornik. Danes je bilo slabo vreme, pa kadar bo vse v zelenju in cvetju, bo vam ugajalo. Prepričan sem torej, da se premislite.“

Preteklo je nekaj mesecev. Učiteljska služba na Bukovcu je bila oddana. Bil je edini prosilec in ta jo je tudi dobil. Čestiti bralec je radoveden, kdo je bil to. Tedaj kar povem, da sem bil ta učitelj — jaz. Prijatelj Rjavec me je večkrat vprašal, kaj me je napotilo, da sem prošil za to službo. Odgovoril sem mu vselej tako: „200 K stanarine, 60 K opravilne doklade in — notabene — če smem iti na limanice sladkim besedam, 300 K za tajništvo. Prosim te, prijatelj, to je denar, odtehta celih 560 K. To je takorekoč postranski zaslužek, katerega v Račjem, mojem prejšnjem službenem kraju, ni bilo. S 1560 K se bo dalo že kako preživeti, in zraven tega bom mogel morda še kaj starega dolga poplačati.“ „Prijatelj, dobra misel te je vodila, samo bojim se, da te bo upanje varalo“, pristavi Rjavec. (Dalje.)